

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za zdravstvo

**PLAN RAZVOJA PALIJATIVNE SKRBI NA
PODRUČJU VUKOVARSKO-SRIJEMSKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE 2017. – 2020. GODINE**

Veljača, 2017. godine

**Projektini tim za izradu Plana razvoja palijativne skrbi na području
Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2017. – 2020. godine**

Sadržaj:

1. ZAKONSKA REGULATIVA	2
2. UVOD	3
3. PALIJATIVNA SKRB U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI	5
3.1. PROCJENA POTREBA ZA PALIJATIVNOM SKRBI	5
3.2. POSTOJEĆE STANJE I RESURSI	9
3.3. MODEL ORGANIZACIJE PALIJATIVNE SKRBI U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI	15
3.3.1. Palijativna skrb na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite u Vukovarsko-srijemskoj županiji	16
3.3.2. Palijativna skrb na primarnoj razini zdravstvene zaštite u Vukovarsko-srijemskoj županiji	18
4. AKCIJSKI PLAN RAZVOJA PALIJATIVNE SKRBI U VUKOVARSKO -SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI OD 2017. DO 2020. GODINE	22

1. ZAKONSKA REGULATIVA

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14 i 154/14)
- Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012-2020. (NN br. 116/12)
- Strateški plan razvoja palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2016.
- Mreža javne zdravstvene službe (NN br. 101/2012, 31/2013 i 113/15)
- Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u republici hrvatskoj 2015-2016 (NN br. 26/15)
- Plan i program mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN br. 126/06 i 156/08)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN br. 61/11, 128/12 i 124/15)
- Razvojna Strategija Vukovarsko-srijemske županije 2011.-2013. (s produžetkom roka važenja do donošenja nove)
- Zakon o volonterstvu (NN br. 58/07 i 22/13)
- Nacionalni strukovni kurikulum za stjecanje kvalifikacije medicinska sestra/medicinski tehničar opće njege; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

2. UVOD

Prema definiciji Svjetske zdravstvene organizacije palijativna skrb je pristup koji poboljšava kvalitetu života pacijenata i njihovih obitelji suočenih s problemima povezanim sa smrtonosnom bolešću, kroz prevenciju i olakšanje patnje putem ranog prepoznavanja, te besprijeorne procijene i suzbijanja boli i drugih problema, fizičkih, psihosocijalnih i duhovnih.

Palijativna skrb afirmira život, a smrt smatra sastavnim dijelom života koji dolazi na kraju. Ona smrt ne ubrzava niti ju odgađa. Ona nastoji očuvati najbolju moguću kvalitetu života sve do smrti. Ciljevi palijativne skrbi izravno su povezani sa zadovoljavanjem potreba umirućih bolesnika, te su usmjereni na stvaranje ugode, poštovanje života i optimizaciju bolesnikove kontrole i autonomije.

Središnjom komponentom palijativne skrbi smatra se timski rad. Brojna i kompleksna pitanja sa kojima se mora suočiti bolesnik sa životno ugrožavajućom bolesti kao i njegova obitelj prelaze mogućnost i stručnost samo jednog specijaliste. Multiprofesionalni tim se sastoji od članova iz različitih zdravstvenih i nezdravstvenih struka i disciplina koji zajedno rade na pružanju i poboljšanju skrbi za pacijenta s određenim stanjem. Zajedno surađuju liječnici, fizioterapeuti, farmaceuti, medicinske sestre, socijalni radnici, psiholozi, volonteri, duhovnici. Sastav multiprofesionalnog tima će se razlikovati ovisno o mnogim faktorima kao što su skupine pacijenata s kojima radi, opseg skrbi koju pruža, te lokalno područje koje pokriva. Palijativna skrb pruža potporu obitelji i drugim bliskim njegovateljima tokom pacijentove bolesti, pomaže im pripremiti se na gubitak, a nakon pacijentove smrti nastavlja im pružati podršku u žalovanju ako im je to potrebno. Stoga su službe žalovanja prepoznate kao ključna komponenta palijativne skrbi.

Palijativna skrb u Republici Hrvatskoj svoj zakonodavni okvir dobila je 2003. godine tada važećim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Tijekom 2011. godine za područje djelatnosti palijativne skrbi doneseni su pozitivni zakonski propisi i stvoren je pravni temelj za daljnji razvoj palijativne skrbi. Zakon o zdravstvenoj zaštiti propisuje da se djelatnost palijativne skrbi može obavljati na primarnoj i sekundarnoj razini, što omogućuje osnivanje djelatnosti palijativne skrbi unutar bolničkih zdravstvenih ustanova.

Nacionalna strategija razvoja zdravstva Republike Hrvatske 2012.-2020. opisuje organizacijski i zakonodavni okvir palijativne skrbi, te kao ključni dokument ističe donošenje strateškog plana razvoja palijativne skrbi.

Prvi Strateški plan razvoja palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj donesen je za razdoblje 2014.-2016. godine, a trenutno je u tijeku izrada Nacionalnog programa razvoja palijativne skrbi za razdoblje 2017.-2020. godine. Kada govorimo o palijativnoj skrbi svakako moramo istaknuti specifičnu pedijatrijsku palijativnu skrb (koja se organizira prema odrednicama EAPC) kao i specifičnu palijativnu skrb za bolesnike s demencijom.

Iako, srodna s palijativnom skrbi odraslih, palijativna skrb za djecu predstavlja posebno područje. Pedijatrijsku palijativnu skrb, za razliku od palijative odraslih, karakterizira heterogeni spektar stanja i veći udio neonkoloških dijagnoza. Vijeće ministara Europe ukazuje na specifične zahtjeve palijativne skrbi za djecu s neizlječivim i po život opasnim bolestima. Kad god je to moguće obiteljski dom treba ostati središte skrbi za dijete i svakoj obitelji bi trebalo omogućiti u kući multidisciplinarni, holistički pedijatrijski tim palijativne skrbi. Djetetu i obitelji mora biti dostupan cijeli niz kliničkih i edukacijskih resursa i to u obliku primjerenom dobi, kognitivnoj sposobnosti, te sposobnosti učenja.

3. PALIJATIVNA SKRB U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI

3.1. PROCJENA POTREBA ZA PALIJATIVNOM SKRBI

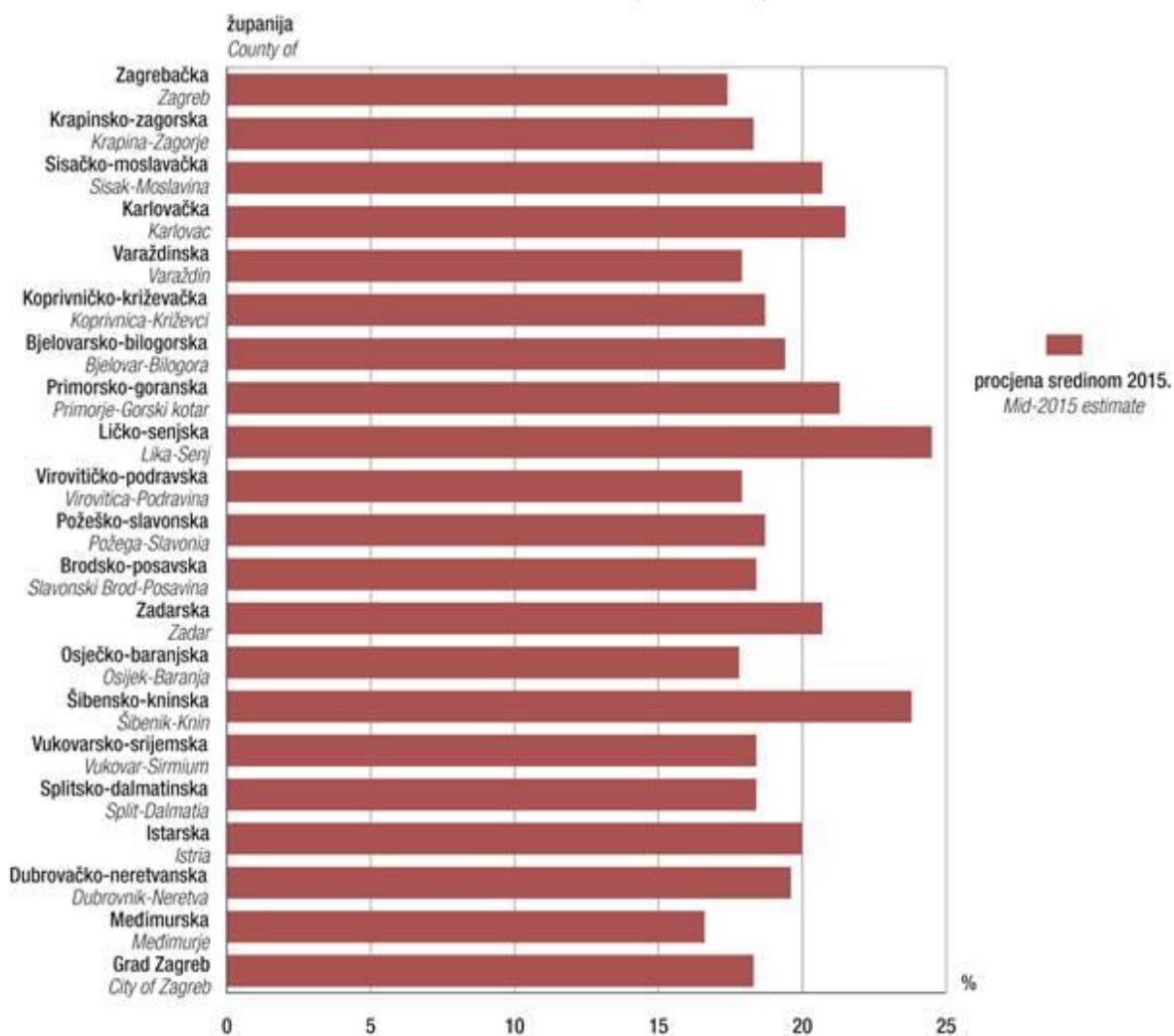
Struktura stanovništva prema popisu 2011. godine pokazuje da je hrvatsko stanovništvo u trendu progresivnog starenja jer je udio starijih od 65 godina dosegao 17,7%, a mlađih od 14 godina je smanjen na 15,2%.

Vukovarsko-srijemska županija prema popisu stanovništva 2011. godine ima 179.521 stanovnika.

Prema procjeni Državnog zavoda za statistiku sredinom 2015. godine u Hrvatskoj je udio osoba starijih od 65 godina kod oba spola 19% (799 286), a u Vukovarsko-srijemskoj županiji 18,4% (31 127).

Grafikon 1. Udio stanovništva starijeg od 65. godina po županijama

G-2. UDIO STANOVNIŠTVA STAROG 65 I VIŠE GODINA U UKUPNOM STANOVNIŠTVU PO ŽUPANIJAMA, PROCJENA SREDINOM 2015.
SHARE OF POPULATION AGED 65 AND OVER IN TOTAL POPULATION, BY COUNTIES, MID-2015 ESTIMATE

Što se tiče udjela starijih osoba od 65 godina po spolu, kod muškaraca u Vukovarsko-srijemskoj županiji je 14,4% (11 819), a udio žena starijih od 65 godina u Vukovarsko-srijemskoj županiji je 22,10% (19 308).

Tablica 1. Udio žena i muškaraca starijih od 65. godina u Vukovarsko srijemskoj županiji

VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA		
UDIO OSOBA STARIJIH OD 65 GODINA	Broj	%
Žene	19 308	22,10%
Muškarci	11 819	14,4%

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Vukovarsko srijemske županije

Uz demografske promjene populacija je u starenju, statistički pokazatelji smrtnosti također se mijenjaju. Prema Eurostat-u očekivano trajanje života pri rođenju u Hrvatskoj u 2014. godini je za oba spola zajedno iznosilo 77,9 godina, za žene 81,0 godinu, a za muškarce 74,7 godina. S produljenjem očekivanog životnog vijeka sve više ljudi umire zbog teških kroničnih bolesti kao što su bolesti srca, kardiovaskularne bolesti i bolesti dišnog sustava, baš kao i od tumora.

Prema podacima Hrvatskog zdravstveno-statističkog ljetopisa za 2015. godinu najčešći uzroci smrti stanovnika Vukovarsko-srijemske županije su bolesti cirkulacijskog sustava, sa učešćem od čak 49,88% (u RH 47,40%) uzroka smrti odnosi se na bolesti cirkulacijskog sustava). Drugi po učestalosti uzrok smrti su novotvorine sa 24,58% što je vrlo blizu prosjeku RH koji iznosi 26,36% i također je na drugom mjestu. Na trećem mjestu najčešćih uzroka smrti u Županiji sa učešćem od 5,42% nalaze se ozlijede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka. (Tablica 2.)

Tablica 2. Umrli s prebivalištem u Vukovarsko-srijemskoj županiji po skupinama bolesti 2015.

<i>Skupina bolesti - stanja</i>	<i>Umrli</i>		<i>Stopa na 100 000 stanovnika</i>	<i>Rang</i>
	Broj	%		
Bolesti cirkulacijskog sustava	1197	49,88	707,35	1
Novotvorine	590	24,58	348,65	2
Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	130	5,42	76,82	3
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	104	4,33	61,46	4
Bolesti probavnog sustava	96	4,00	56,73	5
Bolesti dišnog sustava	87	3,63	51,41	6
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	71	2,96	41,96	7
Bolesti živčanog sustava	46	1,92	27,18	8
Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	34	1,42	20,09	9
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo	17	0,71	10,05	10

Izvor: Hrvatski zdravstveno - statistički ljetopis za 2015

Zahvaljujući razvoju medicine pacijenti će sve dulje preživljavati s kroničnom onesposobljavajućom bolešću, a posljedično će im palijativna skrb trebati u dužem vremenskom razdoblju. Isto tako, u godinama koje dolaze povećati će se broj onkoloških pacijenata koji trebaju palijativnu skrb s obzirom na sve ranije dijagnosticiranje, poboljšavanje liječenja i dulje preživljavanje tih pacijenata. (Tablica 3.)

Tablica 3. Podaci o umrlim osobama, a prema bolestima koje zahtijevaju palijativnu skrb

Umrli koji zahtijevaju palijativnu skrb s udjelom kod oba spola					
Bolesti / Godine	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Bolesti cirkulacijskog sustava	1157 (49,57 %)	1066 (47,06%)	1103 (47,44%)	1080 (47,77%)	1091 (48,06%)
Zloćudne novotvorine	550 (23,56%)	614 (27,06%)	578 (24,86%)	622 (27,51%)	614 (27,05%)
KOBP	*	90 (3,97%)	109 (4,69%)	88 (3,89%)	99 (4,36%)
Bolesti probavnog sustava	*	41 (1,81 %)	33 (1,42%)	30 (1,33%)	36 (1,59%)
Demencije				18 (0,80%)	20 (0,88%)

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Vukovarsko srijemske županije

*za 2010. godinu podaci nisu navedeni jer se od 2011. godine drugačije publiciraju

3.2. POSTOJEĆE STANJE I RESURSI

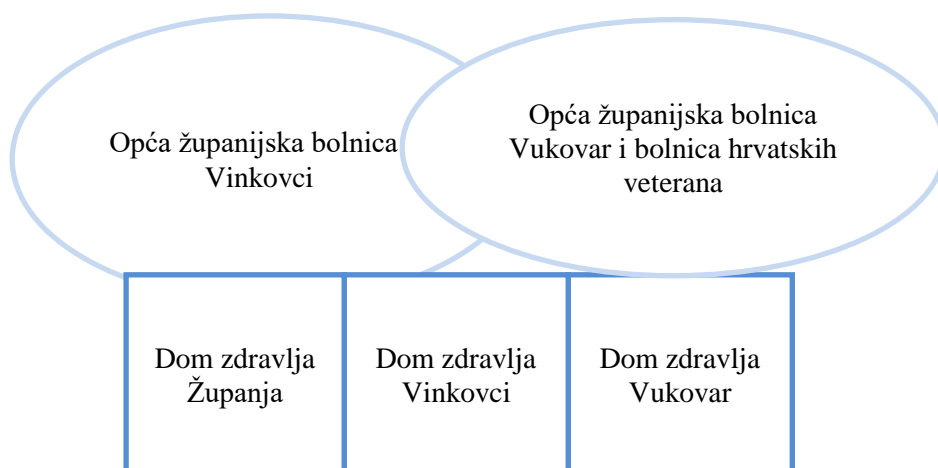
Potreba za organiziranom palijativnom zdravstvenom skrbi kroz sustave zdravstvene zaštite u Vukovarsko-srijemskoj županiji bilježi svoje početke u 2012. godini kada je u Vinkovcima osnovan ogranak Hrvatskog društva palijativne medicine pri Hrvatskom liječničkom zboru.

Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi Vukovarsko-srijemske županije osnovan je u prosincu 2014. godine. Cilj i zadaće Županijskog tima je provođenje programa razvoja palijativne skrbi u Županiji, prema lokalnim specifičnostima, potrebama i mogućnostima. Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi kontinuirano i redovito održava svoje sastanke. U vremenu od 2015.-2016. godine najveći značaj usmjeren je na edukaciju zdravstvenih djelatnika, pružatelja zdravstvene zaštite, ali i edukaciju ostalih dionika koji se u svom radu susreću s palijativnom zdravstvenom skrbi.

Početakom 2017. godine na inicijativu Upravnog odjela za zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije osnovan je i imenovan od strane Župana, **Projektini tim za izradu Plana razvoja palijativne skrbi na području Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2017.-2020. godine.** Projektini tim je zadužen definirati ključne resurse kao i procjenu potreba u palijativnoj skrbi, te na temelju analize stanja i potreba definirati model organizacije palijativne skrbi i izraditi akcijski plan razvoja palijativne skrbi za područje Vukovarsko-srijemske županije.

Tijekom 2012. i početkom 2013. godine sve zdravstvene ustanove u Vukovarsko-srijemskoj županiji rade određene pripreme u svezi organizacije pružanja palijativne skrbi u svojim ustanovama.

Slika 1. Bolnice i Domovi zdravlja Vukovarsko srijemske županije

U vremenskom periodu od 2013.-2016. godine određeni broj zdravstvenih djelatnika iz Vukovarsko-srijemske županije prolazi određene edukacije na CEPAMET-u. Ukupno je prošlo edukaciju: 3 doktora medicine, 3 dr.med.spec.obiteljske medicine, 7 dr. specijalista (1 psihijatar, 3 anesteziologa, 1 fizijatar, 1 internista, 1 pedijatar), 2 doktora dentalne medicine, 2 psihologa, 2 magistre sestrinstva, 11 prvostupnica sestrinstva, 1 medicinska sestra i 1 prvostupnik fizioterapije.

Tablica 4. Edukacija iz palijativne medicine zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama Vukovarsko-srijemske županije

ZDRAVSTVENE USTANOVE TEČAJEVI CEPAMET-a	OŽB VINKOVCI	OŽB VUKOVAR I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA	DZ VINKOVCI	DZ VUKOVAR	DZ ŽUPANJA
Osnove palijativne medicine	3 dr.specijalista, 2 prvostupnice sestrinstva, 1prvostupnik fizioterapije	2 dr.specijalista, 1 prvostupnica sestrinstva,	3 dr. med., 1dr.spec. obiteljske med., 1 psiholog, 5 prvostupnica sestrinstva, 1 med.sestra.	1dr.spec. obiteljske med., 2prvostupnice sestrinstva 1 magistra sestrinstva	1 dr.spec.obiteljske med., 1 dr.spec.internist, 1 dr.spec.psihijatar, 2 dr.med.dent, 1 prvostupnica sestrinstva, 1 mag.sestrinstva
Psihološki aspekti palijativne skrbi	-	-	-	1 psiholog, 2prvostupnice sestrinstva 1magistra sestrinstva	
Komunikacijske vještine u onkologiji i palijativnoj medicini	-	-	-	1 psiholog, 1prvostupnica sestrinstva 1magistra sestrinstva	
Praktičan pristup bolesniku s demencijom	-	-	-	1prvostupnica sestrinstva, 1 magistra sestrinstva	

Dom zdravlja Vukovar temeljem Ugovora sa HZZO u 2013. godini počinje provoditi palijativnu zdravstvenu skrb kao poseban program, te palijativna zdravstvena skrb počinje s radom 1. rujna 2013. godine.

Palijativna zdravstvena skrb u Domu zdravlja Vukovar od 2013. godine je organizirana kroz rad palijativnog mobilnog tima. U provođenje i rad palijativne zdravstvene skrbi uključeni su slijedeći djelatnici: glavna sestra Doma zdravlja Vukovar kao voditelj Centra za koordinaciju palijativne skrbi za područje Vukovara i Iloka - koordinator (volonterski rad), prvostupnica sestinstva kao voditelj mobilnog palijativnog tima (puno radno vrijeme), liječnik specijalista sa završenom edukacijom za terapiju boli - vanjski suradnik (parcijalno radno vrijeme), te stručni suradnik magistar psihologije - vanjski suradnik (parcijalno radno vrijeme).

U 2015. godini se zbog sve veće potrebe za pružanjem palijativne zdravstvene skrbi i širine područja od Iloka do Bobote koje pokriva Dom zdravlja Vukovar uključuje u rad palijativnog mobilnog tima još jedna medicinska sestra prvostupnica.

Pri Domu zdravlja Vukovar organizirano je savjetovalište i grupa potpore za oboljele te posudionica pomagala.

Tablica 5. Broj pacijenata palijativne skrbi Doma zdravlja Vukovar u 2014. godini

GODINA	BROJ PACIJENATA	BROJ KUĆNIH POSJETA
2014.	80	1400

Tablica 6. Broj pacijenata palijativne skrbi Doma zdravlja Vukovar u 2015. godini

DIJAGNOZE	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
Tumori (pluća, dojke, tumori jetre, prostate, debelog crijeva,)	25	34	59
Neurološke bolesti	2	11	13
Koronarne bolesti	2	1	3
Bubrežne bolesti	1	1	2
Ostale (koma)	1	1	2
SVEUKUPNO			79

U 2015. godini ukupno je izvršeno **2340 kućnih posjeta**. Umrlo je **52 pacijenata (45 kod kuće, 3 u domu za stare i nemoćne, 4 u bolnici)**.

Tablica 7. Broj pacijenata palijativne skrbi Doma zdravlja Vukovar u 2016. godini

DIJAGNOZE	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
Tumori (pluća, dojke, tumori jetre, prostate, debelog crijeva,)	32	42	74
Neurološke bolesti	4	12	15
Koronarne bolesti	1	1	2
Bubrežne bolesti	1	1	2
Ostale (koma)	2	3	5
SVEUKUPNO			98

U 2016. godini ukupno je izvršeno **2624 kućne posjete**. Umrlo je **34 pacijenata** (30 kod kuće, 2 u bolnici, 2 u drugoj ustanovi).

Dom zdravlja Vinkovci temeljem ugovora sa HZZO počinje provoditi palijativnu zdravstvenu skrb kao poseban program 2015. godine. U provođenje i rad palijativne zdravstvene skrbi u 2015. godini uključeni su glavna sestra Doma zdravlja Vinkovci kao koordinator mobilnog palijativnog tima (volonterski rad), prvostupnica sestrinstva (parcijalno radno vrijeme), dr.med.spec.obiteljske medicine - vanjski suradnik (parcijalno radno vrijeme), te dipl.psiholog (parcijalno radno vrijeme).

U 2016. godini, palijativna zdravstvena skrb u Domu zdravlja Vinkovci je organizirana kroz rad palijativnog mobilnog tima kojeg čine dva liječnika obiteljske medicine, jedna medicinska sestra prvostupnica, psiholog i medicinska sestra prvostupnica-koordinator.

Tablica 8. Broj pacijenata palijativne skrbi Doma zdravlja Vinkovci u 2015. godini

DIJAGNOZE	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
Tumori (pluća, dojke, tumori jetre, prostate, debelog crijeva,)	35	50	85
Neurološke bolesti	6	7	13
Koronarne bolesti	3	4	7
Bubrežne bolesti	3	1	4
Ostale (koma)	2	1	3
SVEUKUPNO			112

U 2015. godini ukupno je izvršeno **1112 kućnih posjeta**.

Tablica 9. Broj pacijenata palijativne skrbi Doma zdravlja Vinkovci u 2016. godini

DIJAGNOZE	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
Tumori (pluća, dojke, tumori jetre, prostate, debelog crijeva.)	29	20	49
Neurološke bolesti	14	4	18
Koronarne bolesti	2	5	7
Bubrežne bolesti	1	8	9
SVEUKUPNO			83

U 2016. godini ukupno je izvršeno **1177 kućnih posjeta**. Umrlo je **47 pacijenata (36 kod kuće, 9 u bolnici, 2 u drugoj ustanovi)**.

Dom zdravlja Županja za provođenje palijativne zdravstvene skrbi nema ugovor s HZZO, ali se **djelatnost palijativne skrbi provodi kroz ugovorenu mrežu zdravstvene zaštite Doma zdravlja**. Dom zdravlja Županja intenzivno radi na edukaciji djelatnika i nabavci opreme za provođenje palijativne skrbi kroz model mobilnog palijativnog tima.

Tijekom 2015. godine Dom zdravlja Županja je na području županijske Posavine kroz ugovorene timove primarne zdravstvene zaštite u suradnji sa predviđenim timom za palijativnu zdravstvenu zaštitu zbrinuo **22 palijativna pacijenta**, a 2016. godine **32 palijativna pacijenta** otpuštena iz Opće županijske bolnice Vinkovci i drugih bolničkih ustanova.

Tablica 10. Broj pacijenata palijativne skrbi Doma zdravlja Županja u 2015. godini

DIJAGNOZE	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
Tumori (pluća, dojke, tumori jetre, prostate, debelog crijeva.)	12	5	17
Neurološke bolesti	1	2	3
Koronarne bolesti	-	1	1
Ostale	-	1	1
SVEUKUPNO			22

U 2015. godini na području Doma zdravlja Županja evidentirano je 160 nepokretnih osoba i osoba s invaliditetom kojima je potrebna 24 satna zdravstvena njega ili njega člana obitelji. Od navedenog broja pacijenata samo 22 je imalo dijagnozu palijativnog pacijenta. Izvršene su 572 kućne posjete.

Tablica 11. Broj pacijenata palijativne skrbi Dom zdravlja Županja u 2016. godine

DIJAGNOZE	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
Tumori (pluća, dojke, tumori jetre, prostate, debelog crijeva,)	17	6	23
Neurološke bolesti	3	3	6
Koronarne bolesti		1	1
Ostale	1	1	2
SVEUKUPNO			32

U 2016. godini ukupno je izvršeno 832 kućne posjete.

OSTALI RESURSI KOJI SUDJELUJU U PRUŽANJU POTPORE RAZVOJU PALIJATIVNE SKRBI U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI

- **Hrvatski zavod za javno zdravstvo – Zavod za javno zdravstvo Vukovarsko srijemske županije**
- **Zavod za hitnu medicinu Vukovarsko srijemske županije**
- **HZZO – područna služba Vinkovci**
- **Ljekarne na području Vukovarsko srijemske županije**
- **Ustanove socijalne skrbi**
- **Ustanove za zdravstvenu njegu u kući**
- **Volonterski centri**
- **Crveni križ**

3.3. MODEL ORGANIZACIJE PALIJATIVNE SKRBI U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI

Tablica 12. Stupnjeviti sustav službi palijativne skrbi prema izvoru „Bijela knjiga o standardima i normativima za hospicijsku i palijativnu skrb u Europi - Preporuke Europskog udruženja za palijativnu skrb

		Palijativni pristup	Specijalistička podrška palijativnoj skrbi		Specijalistička palijativna skrb
Oblik skrbi	Akutna skrb	Bolnica	<u>Volonterska služba /</u>	Bolnički tim za podršku palijativnoj skrbi	Jedinice za palijativnu skrb
	Produžena skrb	Dom za starije i nemoćne, dom za stanovanje		Timovi za zdravstvenu njegu u kući	Stacionarne ustanove
	Kućna skrb	Liječnici opće obiteljske medicine, Patronažne medicinske sestre		Mobilni timovi za palijativnu zdravstvenu skrb	

Legenda - trenutni model organizacije palijativne skrbi u Vukovarsko srijemskoj županiji

3.3.1. PALIJATIVNA SKRB NA SEKUNDARNOJ RAZINI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI

BOLNIČKI PALIJATIVNI TIM, BOLNIČKI PALIJATIVNI KREVETI

Bolnički palijativni tim je osnova pružanja stacionarne zdravstvene skrbi palijativnog pacijenta.

Mrežom javne zdravstvene službe za Vukovarsko srijemsku županiju određeno je ukupno 10 postelja za palijativne pacijente i to 5 za Opću županijsku bolnicu Vinkovci i 5 za Opću županijsku bolnicu Vukovar i bolnicu hrvatskih veterana.

U Općoj županijskoj bolnici Vinkovci djeluje bolnički konzilijarni palijativni tim koji čine osam doktora specijalista, šest glavnih sestara, socijalni radnik, psiholog i duhovnik. Uveden je jedinstveni interni bolnički registar za palijativne pacijente putem kojeg se domovi zdravlja obavještavaju o otpustu palijativnog pacijenta iz bolnice.

Opća županijska bolnica Vinkovci u vremenu od 2014.-2016. godine intenzivno radi na poboljšanju skrbi za palijativne pacijente. U vremenu od 2014.-2016. godine u Općoj županijskoj bolnici Vinkovci evidentiran je **391 pacijent** koji je trebao palijativnu zdravstvenu skrb.

Evidentirani palijativni pacijenti u 80% slučajeva imali su dijagnozu zloćudne bolesti, a ostalo su bile bolesti kao što su neurološke, bubrežna insuficijencija, cerebrovaskularni inzult, te bolesti respiratornog sustava KOBP.

Opća županijska bolnica Vukovar i bolnica hrvatskih veterana u vremenu od 2014.-2016. zbrinula je **646 pacijenata** koji su trebali palijativnu zdravstvenu skrb.

Bolnički palijativni tim za podršku provodi palijativnu skrb sukladno algoritmu postupaka. (Slika 2.)

Slika 2. „SPICT“ alat za indikatore suportivne i palijativne skrbi.

SPICT™ je vodič za prepoznavanje osoba s povećanim rizikom od pogoršanja i smrti.

Možda će biti potrebna procjena nezadovoljenih potreba za suportivnom i palijativnom skrbi.

Potražite dva ili više općih indikatora pogoršanja zdravlja.

- Izvedbeni status loš ili u pogoršanju, s ograničenom reverzibilnošću (treba pomoć oko osobne njege, više od 50% vremena tokom dana provodi u krevetu ili stolici).
- Dvije ili više neplanirane hospitalizacije u posljednjih 6 mjeseci.
- Gubitak težine (5 - 10%) u posljednjih 3-6 mjeseci i/ili BMI<20.
- Uporni, teški simptomi unatoč optimalnom liječenju uzročnih stanja.
- Živi u ustanovi za socijalnu skrb, ili treba skrb da bi ostao živjeti kod kuće.
- Pacijent zahtijeva suportivnu i palijativnu skrb, ili prekid liječenja.

Potražite kliničke indikatore uznapredovalih stanja

<p>Malignom</p> <p>Funkcionalna sposobnost pogoršava se zbog progresivnog metastatskog karcinoma.</p> <p>Preslab za onkološko liječenje, ili se liječenje svodi na kontrolu simptoma.</p>	<p>Srčana/vaskularna bolest</p> <p>NYHA III/IV kategorija srčane insuficijencije, ili ekstenzivna nelječiva bolest koronarnih arterija, uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Dispneju ili grudnu bol u mirovanju ili u minimalnom naporu <p>Teška, inoperabilna bolest perifernih krvnih žila.</p>	<p>Bubrežna bolest</p> <p>4. ili 5. stadij kronične bubrežne bolesti (eGFR<30ml/min) s pogoršanjem zdravlja.</p> <p>Zatajenje bubrega koje komplicira druga stanja koja skraćuju životni vijek, odnosno liječenje.</p> <p>Prestanak dijaliziranja.</p>
<p>Demencija/krhkost</p> <p>Ne može se oblačiti, hodati ili jesti bez pomoći.</p> <p>Želi manje jesti i piti; poteškoće u održavanju ishranjenosti.</p> <p>Urinarna i fekalna inkontinencija Više ne može verbalno komunicirati; oskudne socijalne interakcije.</p> <p>Prijelom bedrene kosti; više padova.</p> <p>Recidivirajuće febrilne epizode ili infekcije; aspiracijska pneumonija</p>	<p>Respiratorna bolest</p> <p>Teška kronična bolest pluća sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Dispnejom u mirovanju ili kod minimalnog napora između egzacerbacija. <p>Potreba dugotrajne terapije kisikom.</p> <p>Potreba ventilacije zbog respiratornog zatajenja, ili je ventilacija kontraindicirana.</p>	<p>Jetrena bolest</p> <p>Uznapredovala ciroza s jednom ili više komplikacija u protekloj godini:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ascites otporan na diuretike ● Hepatička encefalopatija ● Hepatorenalni sindrom ● Baterijski peritonitis ● Rekurentna krvarenja iz varikoziteta. <p>Transplantacija jetre je kontraindicirana.</p>
<p>Neurološka bolest</p> <p>Progresivno propadanje fizičkih i/ili kognitivnih funkcija usprkos optimalnoj terapiji.</p> <p>Smetnje govora sa sve većim teškoćama komuniciranja i/ili progresivnom disfagijom.</p> <p>Rekurentna aspiracijska pneumonija; dispneja ili respiratorna insuficijencija.</p>	<p>Planiranje suportivne i palijativne skrbi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Revidirajte sadašnje tretmane i lijekove kako bi pacijent dobio optimalnu skrb. ■ Ako su simptomi ili potrebe kompleksni i teško rješivi, razmislite o upućivanju specijalistu za to područje. ■ Usuglasite se s pacijentom i obitelji o sadašnjim i budućim ciljevima/planu skrbi. ■ Ako pacijentu prijeti gubitak sposobnosti, planirajte unaprijed. ■ Primopredaja pacijenta: plan skrbi, dogovorene razine intervencija, odluka o oživljavanju. ■ Koordinirajte skrb s primarnom zdravstvenom zaštitom. 	

Izvor: NHS Lothian, <http://www.spict.org.uk/>

3.3.2. PALIJATIVNA SKRB NA PRIMARNOJ RAZINI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJU

Sukladno postojećoj Mreži javne zdravstvene službe - Mreža koordinatora za palijativnu skrb na primarnoj razini zdravstvene zaštite za Vukovarsko-srijemsku županiju predviđena su 2 koordinatora. Na području Županije djeluju tri doma i to Dom zdravlja Vinkovci, Dom zdravlja Vukovar i Dom zdravlja Županja. Dom zdravlja Vinkovci i Dom zdravlja Vukovar trenutno imaju po 1 ugovoren palijativni tim koji se vežu na 2 koordinatora sukladno postojećoj Mreži.

Zbog geografske izoliranosti i udaljenosti ruralnog područja za koje skrbi Dom zdravlja Županja, smatramo izuzetno potrebitim i opravdanim da se u Mrežu koordinatora za palijativnu skrb na primarnoj razini zdravstvene zaštite odobri još jedan koordinator, budući da Dom zdravlja Županja nema mogućnosti ugovaranja koordinatora i palijativnog mobilnog tima.

Tablica 13. Mreža koordinatora za palijativnu skrb na primarnoj razini zdravstvene zaštite u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Redni broj	Županija/Grad Zagreb	Potreban broj koordinatora
XIX	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	2

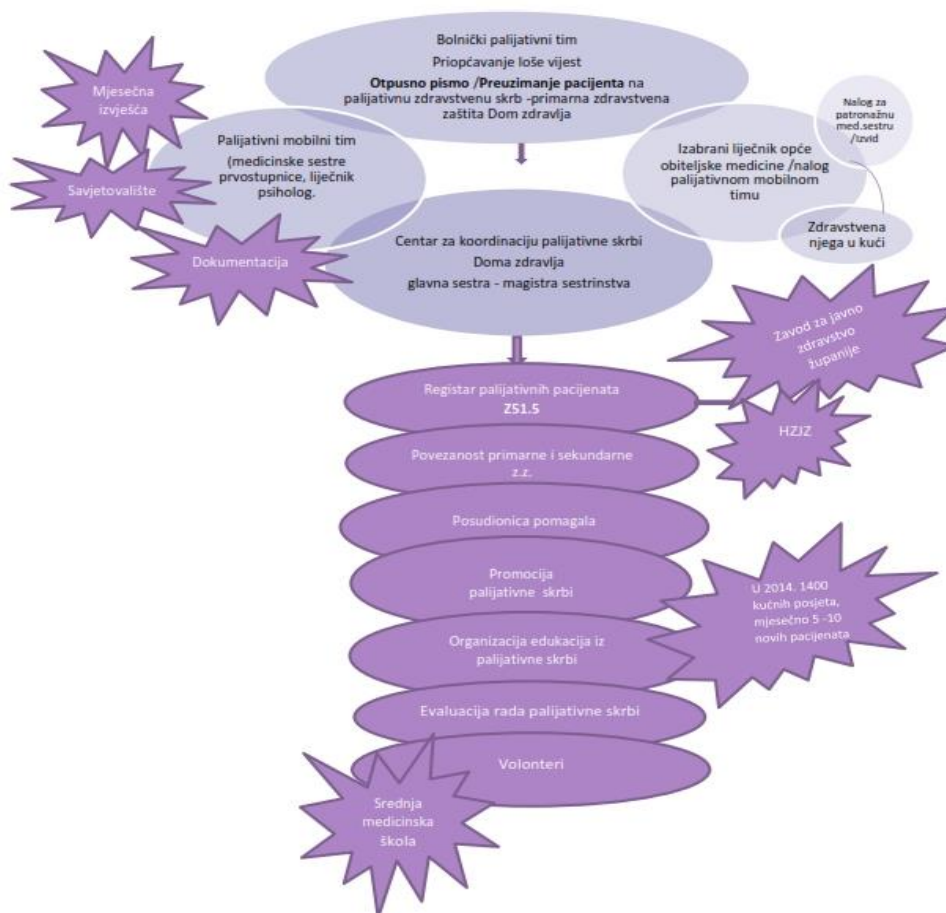
MOBILNI PALIJATIVNI TIMOVI U DOMOVIMA ZDRAVLJA

DOM ZDRAVLJA VUKOVAR

Palijativna zdravstvena skrb u Domu zdravlja Vukovar organizirana je kroz **rad palijativnog mobilnog tima i volonterski rad koordinatora.**

Centar za koordinaciju palijativne zdravstvene skrbi Doma zdravlja Vukovar povezuje sve sustave zdravstvene zaštite, organizira rad posudionice pomagala i nabavu pomagala, organizira edukacije iz palijativne skrbi, provodi promociju palijativne skrbi (edukativni tiskani materijali), uključuje u rad tima volontere, vodi evidenciju palijativnih pacijenata, sudjeluje u izradi dokumentacije za palijativnog pacijenta, izrađuje i predlaže plan razvoja palijativne zdravstvene skrbi stručnom i upravnom vijeću Doma zdravlja.

Voditelj palijativnog mobilnog tima - prvostupnica sestrinstva i liječnik u timu nakon što je palijativni pacijent došao kući procjenjuju njegove potrebe i potrebe njegove obitelji u palijativnoj skrbi. Psiholog pruža psihološku podršku bolesniku i obitelji. U dogovoru s pacijentom i obitelji u skrb se uključuje duhovnik, volonteri. (Slika 3.)

- Palijativni mobilni tim - palijativna skrb
- ✓ Suradnja s obiteljskim liječnikom
- ✓ Suradnja patronažnih sestara i palijativnih medicinskih sestara
- ✓ Suradnja s medicinskim sestrama iz zdravstvene njege u kući
- ✓ Suradnja sa Centrom za socijalnu skrb
- ✓ **Duhovnik**

u vlastitom domu,
udomiteljstvu;

palijativa@dzvukovar.hr

DOM ZDRAVLJA VINKOVCI

Palijativna zdravstvena skrb u Domu zdravlja Vinkovci organizirana je kroz **rad mobilnog palijativnog tima**.

U provođenje i rad palijativne zdravstvene skrbi uključeni su u 2015. godini sljedeći djelatnici: glavna sestra Doma zdravlja Vinkovci kao koordinator mobilnog palijativnog tima (volonterski rad), prvostupnica sestrinstva (parcijalno radno vrijeme), dr.med.spec.obiteljske medicine-vanjski suradnik (parcijalno radno vrijeme), te diplomirani psiholog (parcijalno radno vrijeme).

Od 01. travnja 2016. godine palijativna zdravstvena skrb organizirana je tako da su u provođenje i rad uključeni sljedeći djelatnici: prvostupnica sestrinstva kao koordinator (parcijalno radno vrijeme), prvostupnica sestrinstva (puno radno vrijeme), dva dr.med. (parcijalno radno vrijeme), 1 dr.med. spec. obiteljske medicine-vanjski suradnik, diplomirani psiholog (parcijalno radno vrijeme).

DOM ZDRAVLJA ŽUPANJA

Palijativna zdravstvena skrb u Domu zdravlja Županja organizirana je kroz **volonterski rad koordinatora i postojeću mrežu zdravstvene zaštite**.

Dom zdravlja Županja je svojim radom osigurao palijativnim pacijentima zdravstvenu zaštitu u kući sa što manje posjeta hitne medicinske službe, rasteretio sanitetski prijevoz palijativnih pacijenata prema bolnicama zbog postojećih problema, kao što su bol, aspiracija dišnih puteva, davanje klizme, promjena urinarnog katetera i drugih zdravstvenih postupaka koje je moguće riješiti kod kuće.

Vukovarsko-srijemska županija ubraja se u najnerazvijenija područja, sa najlošijom socijalnom slikom u Republici Hrvatskoj što rezultira da većina stanovništva nema mogućnost plaćanja dodatne zdravstvene zaštite, te ako uzmemo u obzir i veličinu terena koji pripada Domu zdravlja Županja, udaljenost bolnice od pojedinih mjesta, **postoji potreba za ugovaranjem koordinatora i palijativnog mobilnog tima u Domu zdravlja Županja**.

Slijedom navedenog Ministarstvu zdravstva je upućen prijedlog za izmjenu Mreže javne zdravstvene službe u kojem se traži povećanje broja potrebnih koordinatora za palijativnu skrb na primarnoj razini za Vukovarsko-srijemsku županiju.

POSUDIONICE POMAGALA

Na području Vukovarsko-srijemske županije postoje sljedeće posudionice pomagala:

Dom zdravlja Vinkovci ima ugovor za Gradskim društvom „Crveni križ Vinkovci“ i na taj način omogućava pacijentima koji su u palijativnoj skrbi potrebna pomagala.

Dom zdravlja Županja ima također ugovor sa Gradskim društvom „Crveni križ Županja“ s kojima surađuje već duži niz godina i na taj način omogućavaju ne samo korisnicima palijativne skrbi, već i ostaloj starijoj populaciji potrebna pomagala.

Dom zdravlja Vukovar osnivanjem Centra za koordinaciju palijativne skrbi i organiziranjem palijativnog mobilnog tima, organizirao je i posudionicu pomagala, te na taj način osigurava potrebna pomagala pacijentima koji su u palijativnoj skrbi.

Na području Vukovarsko-srijemske županije djeluje i Caritas koji također pomaže u osiguravanju potrebnih ortopedskih i drugih pomagala. Na području Vinkovaca to je „Caritas“ Vinkovci, na području Županje „Caritas“ pri župi „Sv. Nikole Tavelića,“ te na području grada Vukovara „Caritas“ pri župi „Sv. Josipa Radnika“.

U ovim posudionicama mogu se posuditi neka od sljedećih pomagala:

- Štake
- Hodalice
- Štapovi
- Toaletne stolice
- Podlošci za hranjenje
- Stalci s trapezom
- Stalci za infuzije
- Invalidska kolica
- Mehanički kreveti
- Antidekubitalni madraci
- Antidekubitalni jastuci
- Stolica za tuširanje
- Sjedalica za kadu
- Bolesnički krevet s elektromotorom

4. AKCIJSKI PLAN RAZVOJA PALIJATIVNE SKRBI U VUKOVARSKO SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI OD 2017. -2020. GODINE

CILJ 1. Unapređenje sustava palijativne skrbi uspostavom sustavnog pristupa

Mjera: 1.1. Izmjena mreže koordinatora za palijativnu skrb na primarnoj razini zdravstvene zaštite

Nositelji: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Ministarstvo zdravstva

Rok provedbe: prosinac 2017. godine

Sukladno Mreži javne zdravstvene službe trenutno su za Vukovarsko-srijemsku županiju predviđena 2 koordinatora za palijativnu skrb na primarnoj razini zdravstvene zaštite. Kako se uz postojeće koordinate može ugovoriti jedan mobilni palijativni tim zatražena je izmjena Mreže na način da se za Vukovarsko-srijemsku županiju umjesto dva koordinatora odrede tri koordinatora.

Izmjenom Mreže javne zdravstvene službe omogućilo bi se ugovaranje koordinatora i palijativnog mobilnog tima u Domu zdravlja Vinkovci, Domu zdravlja Vukovar i Domu zdravlja Županja, odnosno omogućila bi se jednaka dostupnost palijativne zdravstvene skrbi na cijelom području Vukovarsko-srijemske županije.

Mjera: 1.2. Dostupnost palijativne skrbi 24/7

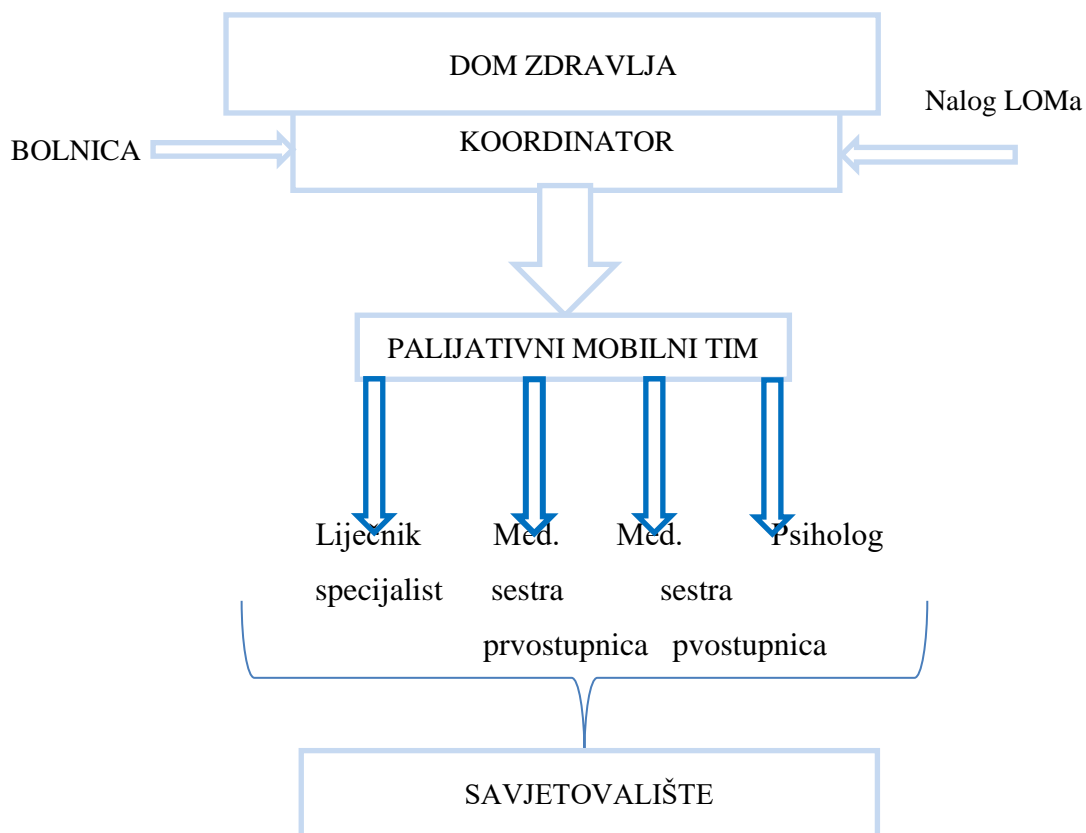
Nositelji: Dom zdravlja Vinkovci, Dom zdravlja Vukovar, Dom zdravlja Županja

Rok provedbe: kontinuirano

U palijativni tim se trebaju uključiti svi profili zdravstvenih djelatnika (medicinske sestre prvostupnice, liječnici, fizioterapeuti, radni terapeuti), stručni suradnici u zdravstvu (psiholog, socijalni radnik), duhovnik, volonteri, cijela zajednica. Palijativni mobilni timovi u Domu zdravlja Vukovar i Domu zdravlja Vinkovci trenutno čine koordinator, jedna medicinska sestra prvostupnica, liječnik i psiholog.

Cilj je da palijativna skrb postane dostupna 24 sata svih sedam dana u tjednu (vikendima i blagdanima). Stoga je nužno **u rad palijativnog tima** umjesto dosadašnje jedne medicinske sestre prvostupnice **uključiti dvije medicinske sestre prvostupnice** (rad u 1. i 2. smjeni, te pripravnost vikendima i blagdanima).

Slika 4. Prikaz palijativne skrbi na primarnoj razini

Mjera: 1.3. Dnevni boravak za palijativnu skrb (hospis) pri Domu zdravlja Vukovar

Nositelji: Dom zdravlja Vukovar, Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo

Rok provedbe: lipanj 2019. godine

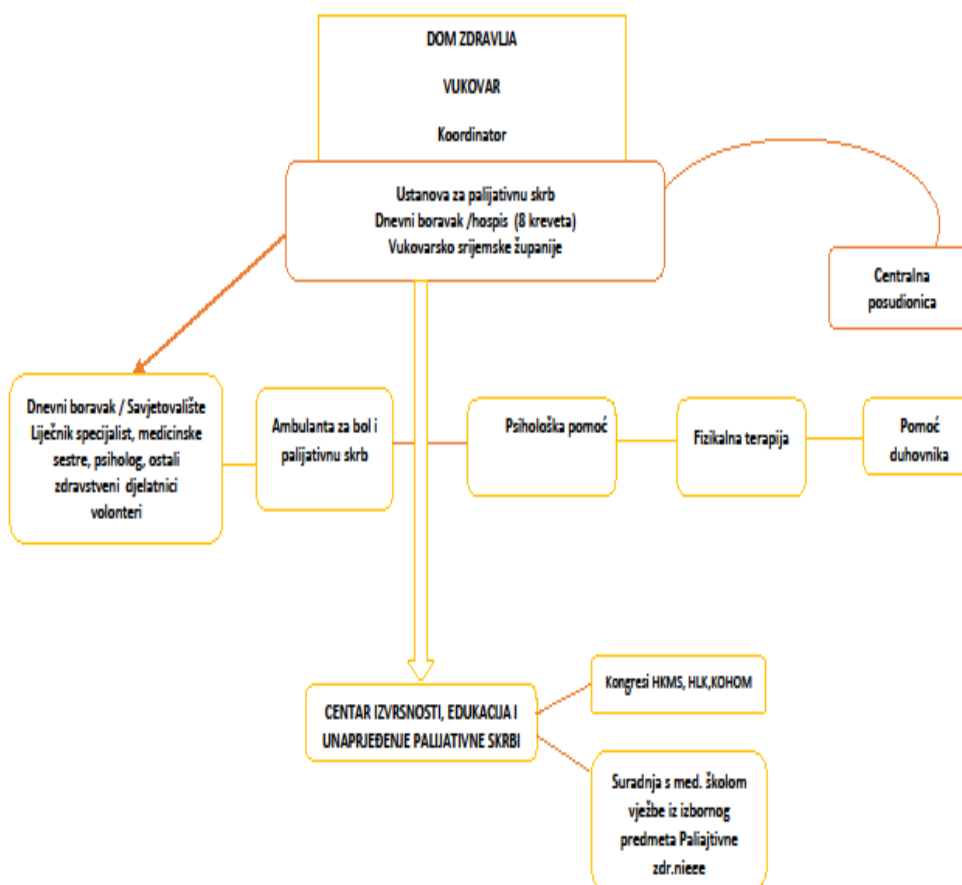
Ovaj projekt predstavlja novi pristup u pružanju zdravstvenih i nezdravstvenih usluga koji je inovativan ne samo za područje grada Vukovara i Vukovarsko-srijemske županije nego i za cijelu Republiku Hrvatsku. Projekt promiče jednake prilike za sve bez obzira koliko im je života ostalo te zadovoljenje potreba osoba suočenima s neizlječivim bolestima.

Stečena iskustva i znanja svih partnera, suradnika i osoba uključenih u projekt trajno će se prenositi kao primjer dobre prakse na buduće projekte i inicijative ovoga tipa u svim dijelovima Republike Hrvatske.

Iako su korisnici palijativne skrbi dominantno osobe starije životne dobi, nažalost, među njima sve je više mlađih osoba kojima je potrebna adekvatna skrb. Poražavajuća je činjenica da u Republici Hrvatskoj trenutno tek 0,67% bolesnika dobije odgovarajuću palijativnu skrb.

Jačanje zdravstvene i socijalne kohezije u Vukovarsko-srijemskoj županiji uspostavljanjem dnevnog boravka (hospisa) pri Domu zdravlja Vukovar unaprijediti će organizaciju i kvalitetu usluga u zajednici za dobrobit teško bolesnih osoba i njihovih obitelji.

Slika 5. Dnevni boravak - hospis

Mjera: 1.4. Unapređenje palijativne skrbi na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite

Nositelji: Opća županijska bolnica Vinkovci, Opća županijska bolnica Vukovar i bolnica hrvatskih veterana

Rok provedbe: prosinac 2017. godine

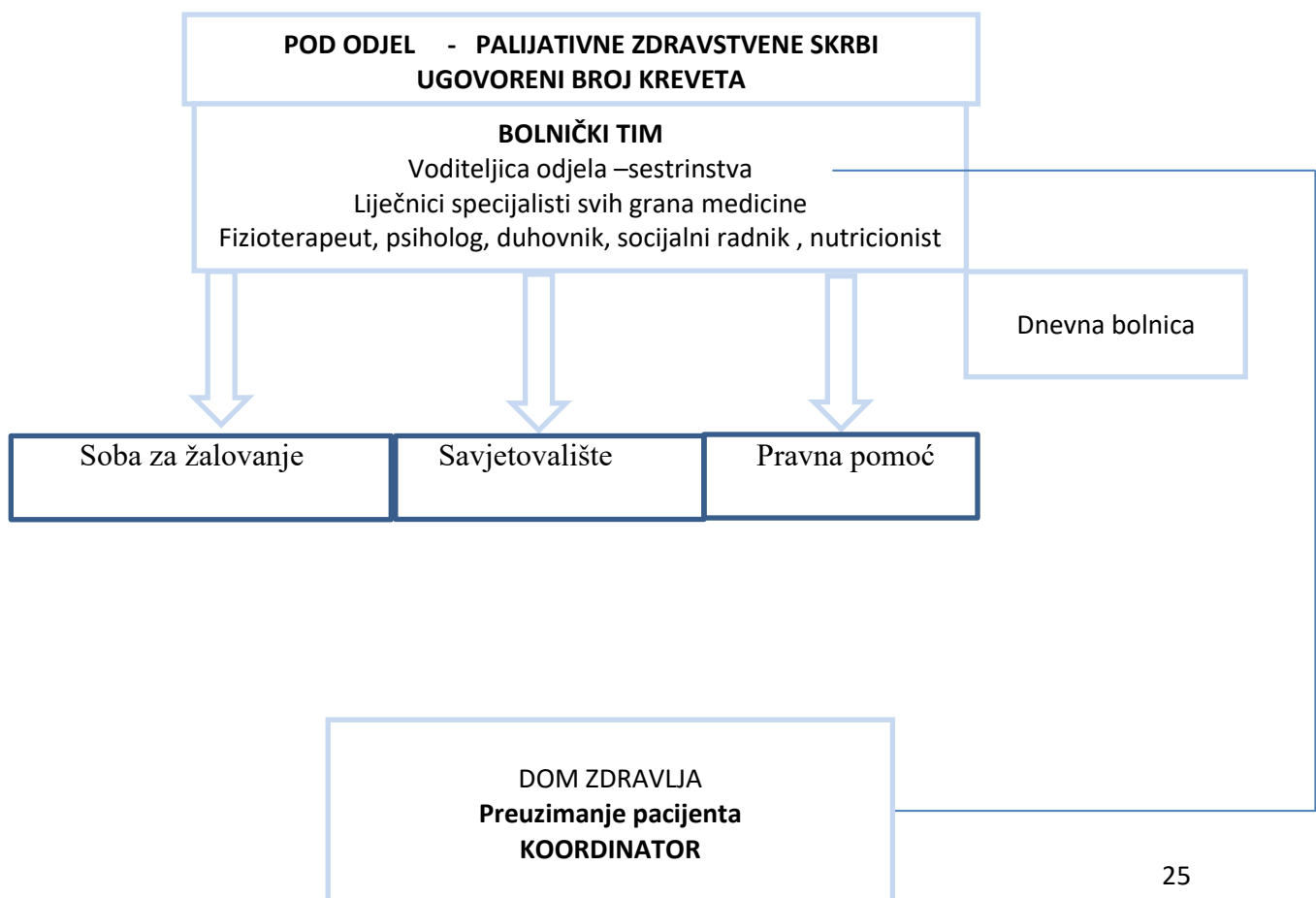
Palijativnu skrb u općim županijskim bolnicama organizirati na način da se unutar određenih bolničkih odjela uspostave pod odjeli na kojima će biti smješteni palijativni kreveti, a koje će voditi prvostupnica sestrinstva, educirana iz palijativne skrbi.

Stoga je potrebno osigurati dovoljan broj osoblja, **1,2 medicinske sestre** po palijativnom pacijentu, u svakoj smjeni voditeljicu prvostupnicu sestrinstva, dovoljan broj medicinskih sestara/tehničara opće njege i fizioterapeuta. Pod odjel palijativne skrbi mora imati sobu za žalovanje.

U bolničkom palijativnom timu moraju biti psiholog, duhovnik, socijalni radnik, pravnik uz potrebno medicinsko osoblje koje vodi brigu u palijativnom pacijentu.

Glavna sestra voditeljica pod odjela vodi brigu o palijativnom pacijentu, potrebnoj brznoj liniji dijagnostike i terapije pacijenta, potrebnoj medicinskoj dokumentaciji prilikom prijema i otpusta palijativnog pacijenta sa šifrom Z51.5 uz osnovu dg. bolesti. U timu su liječnici specijalisti anesteziolog, kirurg, fizijatar, internist, neurolog, pedijatar, ginekolog.

Slika 6. Pod odjel palijativne zdravstvene skrbi

CILJ 2. Informatizacija i informatičko umrežavanje

Mjera: 2.1. Uvođenje jedinstvenog informatičkog sustava svih dionika palijativne skrbi na primarnoj i sekundarnoj razini zdravstvene zaštite

Nositelji: Dom zdravlja Vinkovci, Dom zdravlja Vukovar, Dom zdravlja Županja, Opća županijska bolnica Vinkovci, Opća županijska bolnica Vukovar i bolnica hrvatskih veterana

Rok provedbe: prosinac 2017. godine

U mjestima koordinacije palijativne skrbi kao i u bolničkim zdravstvenim ustanovama izraditi informatički program koji će omogućiti informatičku povezanost svih dionika međusobno, a u svrhu lakšeg praćenja palijativnih pacijenata.

Mjera: 2.2. Informatizacija palijativne skrbi na razini Županije

Nositelji: Svi dionici koji sudjeluju u pružanju palijativne skrbi, Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo

Rok provedbe: prosinac 2018. godine

Osigurati pravovremenu informaciju svim sudionicima palijativne skrbi. Omogućiti brzu i sveobuhvatnu razmjenu i distribuciju informacija bitnih za provedbu palijativne skrbi. Obuhvaća sve razine zdravstvene skrbi na županiji kao i ostale dionike uključene u palijativnu skrb (ustanove socijalne skrbi, civilne udruge...)

CILJ 3. Uspostava jedinstvenog županijskog registra palijativnih pacijenata

Mjera: 3.1. Uspostava županijskog registra palijativnih pacijenata

Nositelji: Zavod za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije

Rok provedbe: ožujak 2019. godine

Radi bolje i efikasnije statističke obrade palijativnih pacijenata u Vukovarsko-srijemskoj županiji potrebno je pri Zavodu za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije uspostaviti jedinstveni objedinjeni registar palijativnih pacijenata sa dijagnozom Z51.5.

CILJ 4. Jačanje uloge civilnog društva u sustavu palijativne skrbi na području Vukovarsko-srijemske županije

Mjera: 4.1. Povezivanje sa raznim udrugama

Nositelji: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi

Rok provedbe: kontinuirano

Povezati se sa udrugama koje okupljaju članove sa određenom bolesti koja sa svojim napredovanjem treba palijativnu zdravstvenu skrb. Povezati se sa Ligom protiv raka Vinkovci, Ligom protiv raka Vukovar, Ligom protiv raka Županja kao i svim udrugama Vukovarsko srijemske županije koje su spremne sudjelovati i pružati određenu vrstu podrške razvoju palijativne skrbi.

Mjera: 4.2. Izrada kataloga informacija o svim dionicima koji na bilo koji način sudjeluju u pružanju palijativne skrbi na području Vukovarsko-srijemske županije

Nositelji: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi

Rok provedbe: lipanj 2018. godine

Mjera: 4.3. Uspostava kontakata sa lokalnim medijima, te predstavljanje modela palijativne skrbi u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Nositelj: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi

Rok provedbe: kontinuirano

CILJ 5. Edukacija svih dionika koji sudjeluju u pružanju palijativne zdravstvene skrbi

Mjera: 5.1. Održavanje edukacija za sve dionike koji su direktno ili indirektno uključeni u palijativnu zdravstvenu skrb

Nositelji: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi

Rok provedbe: kontinuirano

Izraditi i usvojiti prijedlog godišnjeg Edukacijskog programa za palijativnu skrb po tematskim skupinama. Edukacijski program i predavače predlagati će članovi Županijskog palijativnog tima u suradnji sa koordinatorima u mjestima koordinacije palijativne skrbi pri domovima zdravlja i bolničkim palijativnim timom. Izrada brošura, letaka o organizaciji palijativne skrbi. Obilježavanje kroz različite aktivnosti 12. listopada Svjetskog dana hospicija i palijativne skrbi.

Mjera: 5.2. Bolja povezanost svih dionika koji sudjeluju u pružanju palijativne zdravstvene zaštite

Nositelji: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi

Rok provedbe: kontinuirano

Povezati dionike koji sudjeluju u pružanju palijativne zdravstvene zaštite:

- Hrvatski zavod za javno zdravstvo - Zavod za javno zdravstvo Vukovarsko srijemske županije (od izuzetne važnosti je izrada jedinstvenog, objedinjenog registra palijativnih pacijenata dijagnozom Z51.5),
- Zavod za hitnu medicinu Vukovarsko srijemske županije (edukacija djelatnika Zavoda hitne medicine Vukovarsko srijemske županije i bolja informiranost i povezanost s palijativnim mobilnim timovima),
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - PS Vinkovci (bolja informiranost djelatnika, podrška i potpora dionicima ugovaranja),
- Ljekarne na području Vukovarsko srijemske županije (edukacija djelatnika, bolja informiranost i koordinacija s palijativnim timovima),
- Ustanove za socijalnu skrb (edukacija djelatnika, bolja informiranost i koordinacija s palijativnim timovima),
- Ustanove za zdravstvenu njegu u kući (edukacija djelatnika, bolja informiranost),
- Volonterski centri (edukacija volontera od strane koordinatora i veće sudjelovanje u radu mobilnih timova),
- Crveni križ (bolja informiranost i povezanost s palijativnim timovima).
- Zdravstvena i veterinarska škola „Dr. Andrije Štampara“ Vinkovci (edukacija učenika i njihovo uključivanje kao volontera u rad mobilnih timova).

Cilj 6. Praćenje provedbe Plana razvoja palijativne skrbi na području Vukovarsko-srijemske županije

Mjera: 6.1. Redovito održavanje sastanaka Županijskog tima za razvoj sustava palijativne skrbi na području Vukovarsko-srijemske županije

Nositelji: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi

Rok provedbe: kontinuirano

Pratiti provedbu Plana razvoja palijativne skrbi na području Vukovarsko-srijemske županije. Županijski tim za razvoj palijativne skrbi redovito će kroz godinu davati izvješća Upravnom odjelu za zdravstvo Vukovarsko srijemske županije.

CILJ 7. Palijativna skrb kao izborni predmet u srednjim medicinskim školama

Mjera: 7.1. Uvođenje palijativne skrbi u nastavni program srednjih medicinskih škola

Nositelj: Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za zdravstvo, Županijski tim za razvoj sustava palijativne skrbi, Ministarstvo obrazovanja, Ministarstvo zdravstva

Rok provedbe: rujan 2020. godine

Pokrenuti inicijativu za promjenama u kurikulumu za srednje medicinske škole radi uvođenja palijativne zdravstvene skrbi u nastavni program u vidu izbornog predmeta.

S obzirom na veliku satnicu koju učenici imaju u srednjim medicinskim školama prijedlog je da se u petoj godini kao izborni predmet obavezno uvede palijativna zdravstvena njega u trajanju kao i svi do sada ponuđeni izborni predmeti 68 sati, a koje bi učenik provodio s palijativnim timom.

Plan razvoja palijativne skrbi na području Vukovarsko srijemske županije za 2017.-2020. godine izradio je Projektni tim imenovan Zaključkom Župana u sastavu kako slijedi:

AHNETKA STJEPANOVIĆ, mag.med.techn, DZ Vukovar, voditeljica Projektnog tima,
MATO PULJIĆ, dipl.oec., pročelnik Upravnog odjela za zdravstvo VSŽ, član,
DRAGANA LEKO, dipl.iur., pomoćnica pročelnika, članica,
DR. MARGARETA ČALIĆ, OŽB Vinkovci, članica,
MARIJA KLEN, bacc.med.techn., OŽB Vinkovci, članica,
DR. MARKO PAPIĆ, OŽB Vukovar, član,
DR. BOŽIDAR GOLUBOVIĆ, DZ Vinkovci, član,
VESNA BOŽIĆ, bacc.med.techn., DZ Vinkovci, članica,
DR. KRUNOSLAV VUKOVIĆ, DZ Županja, član,
JANJA STOJANOVIĆ, mag.med.techn., DZ Županja, članica.